

Evaluering JOU201, vår 2019

Dette kurset er praksis-semesteret i det nye bachelorprogrammet i journalistikk, og er studentenes 4. semester i studieløpet. Det nye er at studentene har praksis gjennom hele semesteret, fordelt på to perioder á åtte uker i to ulike redaksjoner. (Ved en feil i en oversikt fikk årets studenter to perioder á ti uker.)

Semesteret ble innledet med en intensiv workshop-uke med praktiske forberedelser, oppfriskning og siste input av relevant kunnskap før de skulle møte dagliglivet i redaksjonene.

Studieplanen legger opp til at overgangen mellom første og andre praksisperiode skal være en ukes workshop. Flere av studentene skulle ikke bare flytte seg til en ny redaksjon, men også til en ny by. Det var derfor sterkt ønsket at denne workshop-uken ble tatt ut, noe som ble akseptert.

Eksamen ble gjennomført ved at studentene leverte refleksjonsnotater etter hver praksisperiode. Alle bestod.

Evalueringen av kurset er gjennomført ved møter med studentene, enkeltvis eller i grupper, i begge praksisperiodene. Og gjennom samtaler med deres mentorer i de enkelte redaksjonene. Det er innspill fra disse samtalene som danner grunnlag for denne evalueringen.

1. Workshop-uke, 7. – 11.januar, fire undervisningsdager.

Magnus gav intensivkursing i de mest relevante fagområdene, som kildepleie, intervjueteknikk, ideutvikling og daglige rutiner i redaksjoner. I tillegg inviterte vi inn en eldre erfaren vaksjef fra TV 2 for å snakke om forventningene til studenter i praksis og yngre journalister. For de som skulle rett i gang med tv- og radiopraksis gav vi i tillegg et intensivkurs over fire timer i prosedyrer og med praktiske råd.

2. Første praksisperiode

Samtlige 14 studenter fordelte seg i redaksjoner i MCB. (To studenter - totalt er de 16 - gikk inn i fulle stillinger i StudVest og tar praksis i et senere semester.)

- Fem studenter i BT
- Fire studenter i NRK Hordaland
- To studenter i BA
- Tre studenter i TV 2

De fire redaksjonsmiljøene i MCB har svært ulike kulturer og rutiner for å ta imot og ivareta studenter i praksis. Mens NRK og TV 2 legger vekt på grundig opplæring og innføring den første tiden, blir studentene satt rett i arbeid fra dag én i BT og BA. Her er et eksempel fra en avisredaksjon:

Jeg følte redaksjonen tok begrepet «kaste deg uti det» litt for bokstavelig. På visse områder følte det ut som de dyttet meg ut fra et helikopter med en paraply som fallskjerm, for å sette det helt på spissen. Derfor synes jeg det var rett og slett ubehagelig at jeg ble bedt om å lage saker eller hente fram informasjon da jeg aldri ble vist hvordan man skulle gjøre det. Jeg sier ikke at jeg hadde trengt noen til å holde meg i hånda, for selvfølgelig lærer man fort når du er på egenhånd.

Men de aller fleste erfarte god oppfølging, bratt læringskurve og stor mestringsglede:

I denne perioden har jeg virkelig fått kjent på nyhetspulsen. Jeg har fått oppleve hvor gøyalt og lærerikt det er å sitte på desken når det skjer store hendelser.

Samtlige studenter uttrykte stor glede og tilfredsstillelse i å se egne saker publisert, enten det var på papir, nett, i radio eller TV. I noen redaksjoner var det også studentpraktikanter fra andre journalistutdanninger, og våre studenter fortalte at de lå et godt hestehode foran disse i kompetanse, erfaring og selvtillit. Og ja, for de fleste var selvtilliten stor da de rundet av den første praksisperioden, og så med et visst overmott fram til periode to. Men der skulle de få seg en overraskelse.

3. Andre praksisperiode

Studentene fikk altså en friuke mellom de to praksisperiodene, noe som viste seg å være svært etterlengtet. De hadde alle jobbet fullt i ti uker uten pause, og flere av dem trengte tiden til å flytte.

- En student til VGs nyhetsredaksjon i Oslo
- En student til NRK Nyheter Marienlyst
- En student til NRK Tyholt (Her og Nå)
- En student til TV 2 i Oslo (Vårt lille land)
- En student til informasjonsbyrå i Oslo
- Seks studenter til NRK Hordaland
- To studenter til TV 2
- En student til BT

Rett inn i et helt nytt redaksjonsmiljø, og for mange også på en helt ny plattform, ble overgangen større og mer brutal for de fleste. «Det var jo som å begynne helt på nytt igjen», sa flere. VGs nyhetsredaksjon og NRK Nyheter på Marienlyst er (i alle fall i nyere tid) miljøer vi ikke tidligere har hatt studenter plassert i praksis hos. Derfor har vi ingen rutiner for dialog med mentor/redaksjonsledere, og de to studentene som kom til disse fikk en særlig tøff overgang.

En student jobbet som nattevakt på tv2.no og fikk et helt særskilt ansvar:

Å bli kastet rett ut i det på den måten, og plutselig sitte der alene og styre en av Norges største nettsted er utrolig lærerikt, og man får en bratt læringskurve. På kort tid gikk jeg fra å være en journalist med telefonskrekke til å gjøre flere telefoner hver natt, rett og slett fordi jeg måtte. I løpet av kort tid var telefonskrekken borte. Jeg har totalt sett blitt en mye tryggere og bedre journalist, og ved å sitte alene har jeg fått veldig god trening i å jobbe under press.

Vi har hatt for lite opplæring i radio og tv på journalistutdanningen, noe som har vært bemerket av tidligere kull også. Og det er studenter i praksis i NRK eller TV 2 som merker dette på kroppen:

Jeg har fått stort læringsutbytte av praksisperioden min i TV 2 Nyhetene. Min erfaring er at vi har for lite praktisk erfaring med TV-mediet gjennom studiet vårt, både når det gjelder å tenke i bilder og hva det vil si å ha en god «speak». Dette var også grunnen til at jeg søkte praksis i TV 2 og NRK, selv om jeg ikke visste om jeg ville trives med å jobbe med TV.

Uansett redaksjon, å jobbe på desken er noe alle har fått kjenne på:

Jeg har innsett hvor viktig det er for en deskreporter å være god til å «multitaske» og lære seg teknikker for å kunne jobbe mest mulig effektivt.

Mentorer og redaksjonsledere melder tilbake at våre studenter er flinke, lærevillig og talentfulle, oftest bedre enn praktikanter fra andre journalistutdanninger. Men de savner større mot og dristighet, og større «trøkk» - lidenskapen for å se egne ideer manifestere seg i publiserte saker.

4. Emneleders vurderinger

Praksisdelen er journalistutdanningens høydepunkt for samtlige studenter. De får bygget en faglig selvtillit og erverver seg metodikk og praktiske knep som gjør de i stand til å gå videre i vanlige stillinger som journalister. Samtlige i dette kullet fikk sommerjobb som journalist i en av redaksjonene de har vært i praksis i (kanskje med unntak av én student). Flere har erfart å sette nasjonal dagsorden med egne saker, og samtlige har stått gjennom utfordringer de tidligere ikke ville våget å ta fatt i.

Dette er felt vi bør jobbe tydeligere med i framtiden:

- Mer radio- og tv-undervisning
- Bedre språkføring gjennom mer konkret evaluering av studentenes tekster
- Å arbeide under press, med flere parallelle saker

5.august 2019

Per Christian Magnus (emneansvarlig)